

Perjantai 4.7.2014
Aattoseurat 18:00
Jaakko Linko

Olen joutunut tai saanut, miten sen nyt haluaakin ajatella, olla mukana monissa tilanteissa, joihin on liittynyt hätää, epätoivoa, surua ja hämmennystä niin, että sanoja on vaikea löytää. Muutamissa näistä hetkistä olen joka tapauksessa joutunut sanat löytämään. Papin, sotilaspapin tai palokunnan yksikönjohtajana toimivan papin kun oletetaan ja toivotaan olevan se, joka tällaisina hetkinä löytäisi kaaoksen keskeltä toivon näkökulman – sanoittaisi tuntemuksia ja toisi lohtua, mielellään ymmärrettävässä sanallisessa muodossa. En toki tarkkaan muista, mitä kaikkea on tullut kulloinkin sanottua, mutta yksi keskeisimmistä ajatuksistani noissa tilanteissa on ollut näiden juhlien tunnuksen kaltainen arka pyyntö ”Tule, Kristus, huomiseenkin”.

Äkkipäätään ajatellen lause tuntuu suorastaan epäsopivalta. Missä muka on Kristuksen varjelus sillä hetkellä kun hävittäjät törmäivät ilmassa toisiinsa, missä on Kristuksen rakkaus kun navetassa tuli riistäytyä irti tuhoten karjan ja elinkeinon, missä Kristuksen valo pimeällä tiellä jalankulkijan jäädessä auton alle? ”Tule, Kristus, huomiseenkin?” Huomiseenkin? Kun nyt olisi ollut edes tässä päivässä.

Pitelin kädessäni tuntolevyn palasia. 19-vuotiaan sotamiehen tuntolevy oli aikojen saatossa alkanut vihertää, se oli mennyt rikki ja vain vaivoin siitä saattoi erottaa numeroita. Tuntui kuin kämmenelläni olisi ollut siinä hetkessä muutakin herkkää ja haurasta kuin tuo metallinen ajan patinoima esine. Siinä oli nuoren sotilaan kesken jäänyt elämä, haaveet tulevaisuudesta jotka jäivät toteutumatta. Siinä oli samalla kappale kansakuntamme historiaa, dokumentti sodasta, tuhosta ja vaarasta, uhrautumisesta toisten puolesta. Parin viikon päästä siunasimme tämän nuoren miehen haudan lepoon Ylihärmän sankarihautausmaalla. Matka kotimaan multiin oli kestänyt 69 vuotta. ”Tule, Kristus, huomiseenkin”. Miltähän olisivat nuo sanat kuulostaneet kesäkuussa 1944 sodan järjettömyyden, ympärille kylvetyn kuoleman, sekamelskan ja epätoivoisten kovien taisteluiden hetkinä? Siinä hetkessä kokemus Kristuksen läsnäolosta saattoi olla kateissa. Mutta uskaltaisin väittää, että toivoa huomiseen sielläkin täytyi olla, muuten ei olisi voinut kestää. ”Tule, Kristus, huomiseenkin” saattoi olla juuri se olennainen pyyntö ja eteenpäin kannustava ajatus edeltävien polvien taistelijoillamme. Jos Kristuksen läsnäolo kranaattien räjähdellessä olikin kateissa, sitä toivottiin huomiseen, ja jos ei enää itselle, niin sitten itsensä unohtaen isänmaalle, läheisille, rakkaille ja jälkipolville. Ja siinä ajatuksessa Kristus olikin jo läsnä, toivona toivottomuudessa.

Keskellä tavallista auvoisaa arkea voi olla vaikea huomata, mitä tässä päivässä on sellaista, jonka soisi pysyvän huomennakin. Keskustelin kouluttajana kotimaahan palanneiden rauhanturvaajien kanssa. Tehtävien aikana oli nähty ja koettu paljon. Toisenlaisen kulttuurin keskellä eläminen, aseiden kantaminen räjähdysherkissä konfliktien pesäkkeissä ja jatkuvaan väkivallan uhkaan tottuminen jättävät ihmismielen työstettäväksi lukuisia monin tavoin latautuneita elämyksiä. Sotaa ja väkivaltaa ihannoimatta voi ajatella, että nuo elämykset muovautuvat parhaimmillaan unohtumattomiksi, ihmistä rakentaviksi kokemuksiksi. Noitten elämysten keskeltä kotimaan arkeen palatessa moni katselee maailmaa toisenlaisin silmin: pienten asioiden kanssa takkuamiset arkitöissä tuntuvat varsin mitättömiltä murheilta, Suomi tuntuu hyvältä maalta ja yhteiskunnalta, koti ja terveys ovat arvoista suurimpia. Lausahdus ”Tule, Kristus, huomiseenkin” sisältää mielessäni

myös pyynnön siitä, että Kristuksen kantamana huomiseen siirtyisivät tästä päivästä ne arvot, jotka on huomannut tämän ja eilisen päivän aikana itselle tärkeiksi.

Kokemukset elämän ja kuoleman rajapinnoilta, väkivallan ja onnettomuuksien maailmasta, voivat kirkastaa Kristusta, kääntämällä katseemme olennaiseen. Siitäkin huolimatta, että kannan todennäköisesti mukanani tiedostaen ja tiedostamattomasti epämääräisiä auttajan varjoja ja ammattitautien oireita, olen kokenut mahdollisuuteni palvella toisia ihmisiä suuren hädän hetkillä rikkaudeksi. Jos jotain olen oppinut, niin sen, että akuutissa kriisissä, vaaran alla, aistimme ja ajatuksemme keskittyvät sillä hetkellä olennaiseen, näkökenttämme kaventuu niin fyysisessä kuin psyykkisessä mielessä. Näin tapahtuu, jotta selviäisimme meihin kohdistuvasta uhasta. Silloin emme voikaan havaita läsnä olevaa Kristusta, korkeintaan luulemme hänen olevan poissa. Mutta niin suurta pimeyttä ja ihmisen avuttomuuden yksinäisyyttä ei olekaan, missä ei Kristus olisi läsnä. Merkkejä tästä näkyy vähitellen tilanteen rauhoituttua. Häntäntynyt mieli saa hiljalleen havaita, kuinka Kristus oli täälläkin, missä ei ikinä olisi voinut kuvitella Hänen olevan. Onnettomuuden jälkeen ihmiset kokoontuvat yhteen suremaan, muistelemaan ja myötäelämään. Yhdessä keskustellen todetaan, kuinka hädässä on saatu apua, tuhon ja kuoleman keskellä on kuin ihmeen kaupalla koettu myös pelastumisia ja selviämisiä, pimeyden keskelle säteilee tälläkin hetkellä jostakin himmeästi ja arasti, mutta sittenkin – valoa. ”Tule, Kristus, huomiseenkin”. Pyyntöä ei tarvitse enempää perustella, kaikesta epävarmuudesta huolimatta siihen kätkeytyy kaikki, minkä varassa toivomme lepää, kun vielä savuaviin raunioihin kohdistuvat pimeimmän yön mentyä uuden aamun ensimmäiset valonsäteet.